

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
IOANA, VASILE

**Cartea bunei înțelegeri : sfaturi duhovnicești pentru
pace și armonie în familie** / părintele Vasile Ioana. - București :
Bookzone, 2024

ISBN 978-630-305-357-8

2

Continuarea bestsellerului Cartea familiei.

Editor: **Alexandru Gulie**

Redactor: **Crenguța Nicolae**

Coordonator științific: **Pr. Prof. Dr. Ștefan Buchiu**

Ediție îngrijită: **Preot Nicolae Mogage**

Graficieni copertă: **Cezar Mandă, Adelina Gavrilă**

Tehnoredactor: **Anca Marisac**

© Bookzone 2024, pentru prezenta ediție

Toate drepturile rezervate pentru limba română.

Nicio parte a acestei lucrări nu poate fi stocată
sau reprodușă fără acordul editurii.

Editura Bookzone

Șoseaua Berceni nr. 104, sector 4, București

Comenzi și informații:

Telefon: 031-433.50.68

E-mail: office@bookzone.ro

www.bookzone.ro

Părintele VASILE IOANA

CARTEA BUNEI ÎNȚELEGERI

Sfaturi duhovnicești pentru pace
și armonie în familie

Bookzone
BUCUREȘTI, 2024

CUPRINS

Prefață de Răzvan Bucuroiu	7
Cuvânt-înainte	11
CAPITOLUL 1	
Discuții în contradictoriu sau certuri?	19
CAPITOLUL 2	
Banii mei, banii tăi, banii noștri	61
CAPITOLUL 3	
Când copilul tău își întemeiază propria familie	95
CAPITOLUL 4	
Dependența – cancerul familiei	121
CAPITOLUL 5	
Relațiile trupești între soț și soție	207
Interviu cu Răzvan Bucuroiu	255
Epilog	283

CAPITOLUL 1

Discuții în contradictoriu sau certuri?

Încă de la început, vreau să vă spun că ceea ce m-a împins să abordez subiectul certurilor și disputelor în relația de cuplu este numărul copleșitor de oameni care își distrug starea de bine prin certuri constante, dispute, tonuri aspre, răutate, invidie și altele din aceeași suită sumbră. Toate aceste lucruri degradează într-un mod teribil viața de zi cu zi a familiei.

Pentru a fi pe deplin clar la ce mă refer, trebuie să încep prin a defini cum stau lucrurile; să explic, de la bun început, care este diferența dintre o discuție în contradictoriu și o ceartă.

Avem de-a face cu două aspecte distincte: discuțiile în contradictoriu sunt una, iar certurile sunt altceva. De aceea, este esențial să înțelegem că forța pe care Dumnezeu a pus-o în cuvânt – darul imens pe care ni l-a lăsat nouă, oamenilor, cuvântul – poate deveni ori o mare mângâiere pentru aproapele nostru, pentru partenerul de viață, ori o armă prin care să manipulăm, să jignim, să rănim.

Așadar, este important să înțelegem imensa valoare a cuvântului și să știm cum să-l folosim corect. Este absolut firesc să avem schimburi de idei, chiar dacă asta duce la unele nemulțumiri și împotriviri, pentru că Dumnezeu ne-a oferit darul cuvântului tocmai în acest scop: să comunicăm adevărul nostru, să ne facem cunoscute opiniile, ideile. Este perfect normal să avem opinii personale diferite, să avem dezbateri civilizate pe teme asupra cărora există unele contradicții, să existe chiar dezacorduri în anumite puncte. Suntem atât de diferiți, încât este firesc ca și ideile noastre să fie diferite.

Interesant este că, în alegerea partenerului de viață, de multe ori ne atrage tocmai ceea ce noi nu avem. Este fascinant că noi căutăm în celălalt ceva ce ne lipsește nouă. De pildă, dacă tu ești mai tăcut sau mai tăcută, e posibil să alegi un partener care vorbește mai mult și care îți oferă mai multă încredere prin cuvântul său. Pe de altă parte, dacă tu ești cel sau cea care vorbește mai mult și ai darul cuvântului, ai putea să te simți atras de o persoană mai tăcută, pentru a echilibra dinamica. Acest echilibru se realizează adesea prin contrast și prin completare reciprocă.

Revenind, în viața de cuplu, și nu numai, este perfect firesc și natural să folosim cuvântul, chiar pentru a exprima opinii diferite. Tocmai de aceea doresc să clarificăm ce este normal și ce nu la discuțiile în contradictoriu; să lămurim ce înseamnă cearta și ce înseamnă discuția în contradictoriu.

Este limpede că discuțiile în contradictoriu au numeroase avantaje, pe când cearta reprezintă o problemă serioasă și neplăcută, care poate degenera într-o situație și mai gravă. Cearta implică

replii tăioase și cuvinte ofensatoare, iar adesea duce la ruperea legăturilor. Este important să înțelegem că, așa cum precizează și DEX, cearta este un schimb de cuvinte aspre. Cearta este zgomotoasă, cu un ton ridicat și intens, caracterizată prin cuvinte dure și explicite. Ea provoacă daune semnificative și, în sine, este rea și păcătoasă. În Sfânta noastră Biserică, cearta este considerată păcatul limbii, care constă într-un schimb de cuvinte aspre, jignitoare și răstite între două sau mai multe persoane. Astfel, cel ce iubește cearta sau este certăreț îmbrățișează păcatul. Cearta este adesea provocată și alimentată de alte păcate, precum lăcomia, mânia, mândria, ura și batjocura. De aceea, este foarte important să înțelegem că cearta este rea și reprezintă un păcat.

Pe de altă parte, așa cum spuneam, discuțiile în contradictoriu au numeroase avantaje și sunt o modalitate firească de a folosi darul cuvântului, care uneori poate produce în celălalt o reacție naturală de neacceptare sau împotrivire, dar care în final are un rod bun.

În copilărie, dacă vă amintiți, ne certam cu alți copii sau colegi, dar ne împăcam repede, pentru că exista iubire între noi și cearta era mai degrabă o ciocnire de idei, nu era ceva personal, alimentat de ură sau răutate. Este esențial să înțelegem că, încă din copilărie, cel ce avea curajul să ridice mâna și să spună profesorului ce nu a înțeles era cel care afla mai multe. Elevul din prima sau a doua bancă, care se ridica și spunea: „Domnule profesor, mă scuzați, dar eu nu am înțeles”, beneficia de informație suplimentară. Cel ce are curajul să provoace o discuție contradictorie sinceră îi stimulează și pe ceilalți să exploreze mai adânc cunoașterea. Doar după

ce inițiezi o discuție în contradictoriu, din dorința curată de a afla adevărul sau de a apăra o anumită idee, poți să descoperi mai multe, să îți îmbogățești cunoașterea și să contribui la aflarea adevărului.

Așadar, discuția în contradictoriu poate fi benefică pentru creștere și dezvoltare personală. În astfel de discuții se obțin informații valoroase, iar calitatea relației înseși se îmbunătățește. Totuși, în ultimii ani, din cauza apatiei sociale, a rutinei și a fricii de a lua anumite poziții, oamenii sunt tot mai puțin motivați să participe la discuții în contradictoriu. Mulți se tem că vor ajunge la certuri și conflicte sau cred, în adâncul sufletului, că imaginea lor va avea de suferit. Așa încât oamenii evită din ce în ce mai mult discuțiile în contradictoriu, care însă pot avea beneficii în conturarea unei relații sănătoase și mature, dacă sunt purtate cu tact și cu înțelepciune.

Aparent, este mai degrabă o caracteristică a tinereții ca oamenii să se angajeze mai frecvent în discuții în contradictoriu, însă odată cu înaintarea în vârstă, mai ales începând de pe la 50 de ani, **începem să evităm astfel de discuții constructive, intrând adesea într-o stare de plafonare.** Fenomenul apare pentru că ne ferim de astfel de discuții din teama de a fi judecați, de a deveni ținta sarcasmului sau de a fi respinși de ceilalți.

Din păcate, omul de astăzi este mai fragil și mai vulnerabil și nu mai este atât de dispus să se angajeze în discuții în contradictoriu, deși acestea aduc numeroase beneficii. Personal, susțin cu tărie ca fiecare să scoată la lumină ceea ce îl doare și ceea ce îl nedumerește, deoarece viața capătă astfel mai multă substanță, iar cunoașterea prinde rădăcini.

Omul de astăzi este mai fragil și mai vulnerabil și nu mai este atât de dispus să se angajeze în discuții în contradictoriu, deși acestea aduc numeroase beneficii. Personal, susțin cu tărie ca fiecare să scoată la lumină ceea ce îl doare și ceea ce îl nedumerește. Așa se nasc ideile bune și o cunoaștere reciprocă mai profundă.

Așa se nasc ideile bune și o cunoaștere reciprocă mai profundă.

Discuțiile în contradictoriu pot fi un ferment din care să iasă lucruri bune, cu condiția ca interlocutorii să fie de calitate și să fie de bună-credință. Și, așa cum vom vedea, o condiție a reușitei este să alegi momentul potrivit, când celălalt nu e prea obosit, prost dispus, trist, supărat pe tine ș.a.m.d. Pentru a nu stârni împotrivire chiar din momentul în care deschizi gura ca să-ți afirmi sau să-ți aperi ideile, încearcă să ai un ton adecvat, calm („tonul face muzica”), nu folosi cuvinte jignitoare, de reproș; ferește-te să ataci persoana, doar combate-i ideile.

În schimb, într-o ceartă sau dispută, orice cuvânt rostit este interpretat negativ. De aceea, părintele Arsenie Boca a spus atât de frumos și de adevărat: „Dacă mă iubești, mă iubești cu toate defectele mele și intri cu mine în dialog. Dacă nu mă iubești,

pot să am eu toate calitățile din lume, și tot nu mă vei iubi, nici sfânt dacă voi fi.”

În prezența copiilor

Așadar, să învățăm că este absolut normal să avem discuții în contradictoriu, dar să le purtăm cu calm, răbdare și sinceritate, iar atunci când, de pildă, într-o familie apare o asemenea discuție în prezența copiilor, este esențial să gestionăm situația cu grijă.

Ca prim sfat, pe care îl ofer întotdeauna părinților, atunci când o discuție devine mai tensionată sau începe să genereze o emoție negativă, unul dintre părinți, fie tatăl, fie mama, ar trebui să le spună copiilor: „Dragii mei, acum avem o discuție în contradictoriu, este ceva normal și firesc. Avem uneori păreri diferite și încercăm să cădem de acord asupra unui lucru anume. Nu trebuie să vă temeți, nu se va întâmpla nimic grav!”

Pregătiți întotdeauna copiii pentru discuțiile de acest fel, deoarece, dacă îi luați prin surprindere, se pot speria și pot dezvolta gânduri negative sau reacții de apărare.

Atât noi, cât și copiii noștri trebuie să învățăm că este normal să ne opunem lucrurilor pe care nu le considerăm corecte. Este normal să nu acceptăm automat punctul de vedere al celuilalt, ci să punem întrebări, să cerem clarificări atunci când nu înțelegem ceva. E sănătos să ne susținem argumentat propria părere diferită. Este firesc să dorim să aflăm mai multe și să inițiem discuții în contradictoriu, pentru că suntem oameni creați de Dumnezeu, înzestrați cu

darul sacru al libertății. Iar din aceste discuții pot rezulta lucruri frumoase.

De altfel, în toate dezbaterile și Sinoadele Ecumenice ale Bisericii noastre au avut loc discuții în contradictoriu, din care adevărul a ieșit întotdeauna la iveală. Amintesc aici de Sinodul Întâi Ecumenic, unde Sfântul Ierarh Atanasie cel Mare a dezbătut învățătura de credință cu Arie ereticul, iar adevărul a triumfat. Avem astfel de exemple atât în literatura religioasă, cât și în Sfânta Scriptură. Chiar și Domnul nostru, când a fost judecat la curtea arhierelui Ana, a fost confruntat cu o nedreptate. Atunci, cineva l-a lovit peste obraz, iar Domnul a răspuns: „Dacă am vorbit rău, dovedește ce este rău, iar dacă am vorbit bine, de ce Mă bați?” (Ioan 18, 23).

Este absolut firesc să ne apărăm punctele de vedere și opiniile. E normal să avem păreri diferite, dar este esențial să stabilim o limită clară: până unde merge o discuție contradictorie și de unde începe o ceartă?

Pentru a clarifica acest aspect, trebuie să înțelegem că cearta aduce cu sine injurii, răutate, jigniri și ton ridicat. **Cearta poartă în ea o încărcătură negativă, pe când discuțiile în contradictoriu sunt caracterizate de o sete de cunoaștere, de vioiciune și lumină.** Când te angajezi într-o discuție, susținând cu tărie o opinie pe care o crezi corectă, dar care se poate dovedi greșită sau, deși corectă, nu este acceptată cu ușurință de ceilalți, atunci intervine o virtute esențială: flexibilitatea. Trebuie să ai puterea de a fi flexibil, de a nu fi rigid în convingerile tale și de a fi deschis să cauți adevărul și în ceea ce spune cealaltă persoană. Aici intervine flexibilitatea, care izvorăște din dragoste și trebuie însoțită de

delicatețe. Când ai dragoste, te apleci asupra opiniei celui alt, nu ești rigid, nu ai inima împietrită și te arăți capabil să admiți și opinia celui alt.

Este important să înțelegem de la început că este normal să avem discuții în contradictoriu, dar trebuie să ne străduim să nu ajungem la păcatul pe care cearta îl aduce: injurii, ton ridicat, răutate, mândrie, mânie – lucruri care duc la învrăjbire, separare, gânduri urâte și altele asemenea.

În continuare, vă voi oferi un exemplu pentru a ilustra diferența dintre o discuție în contradictoriu și o ceartă sau o dispută.

Într-o familie de tineri căsătoriți apare următorul conflict – fără să dau nume, am acest exemplu din experiența mea pastorală. Ea își dorește să petreacă duminica, după slujbă, la masă cu părinții, să fie alături de familie, să socializeze, să povestească și să mănânce împreună. El simte nevoia să se relaxeze, să își încarce bateriile după o săptămână de muncă intensă. Iar diferența de viziune creează tensiuni: idealul ei este să petreacă timp de calitate cu familia, să fie înconjurată de cei dragi, în timp ce idealul lui este să se odihnească, să se uite la un film pe Netflix sau pur și simplu să nu facă nimic.

Așadar, avem două viziuni aflate în conflict: dorința ei firească de socializare și bucurie în familie versus nevoia lui tot firească de odihnă și relaxare. Din diferența de priorități se naște inevitabil o dispută, o discuție în contradictoriu sau poate apăsătoare inclusiv cearta, dacă cei doi nu sunt atenți. Când discuția nu se oprește asupra argumentelor pro și contra, când nu se rămâne în zona negocierii deschise, a dorinței de a înțelege și poziția celui alt și de a

căuta o soluție care să mulțumească și pe unul, și pe altul, se ajunge inevitabil la acuze, reproșuri și jigniri, la generalizări ce inflamează spiritele. De asta, când ea spune: „Tu nu ții niciodată cont de părerea mea, nu-ți pasă de mine, nu vrei să mergi la părinții mei”, sau când el spune „Nu mă interesează să merg la ai tăi!”, conflictul este deja în plină desfășurare și cei doi se îndepărtează tot mai mult de găsirea unei soluții. De fapt, cel mai grav, se îndepărtează unul de altul.

Ce le-am spus deci celor doi tineri?

Am rugat pe unul dintre ei să inițieze următoarea discuție: „Uite, dragul meu, vreau să discutăm despre ceva important. Observ că și tu, și eu căutăm ca duminica să ne relaxăm. Însă fiecare înțelege și simte asta în felul său. Normal e ca în familie să nu renunțe niciunul din noi la ceea ce îl bucură. Ideea ta de relaxare este să te odihnești în felul tău, după o săptămână grea, iar pentru mine este diferit, eu vreau să mă relaxez fiind cu ai mei și cu tine împreună. E normal să fie așa. De asta vreau să schimb ceva. Voi respecta modul tău de a te relaxa, lăsându-te să te odihnești după ce venim de la biserică, să te relaxezi în liniște, așa cum îți dorești. Te rog să respecti însă și tu ideea mea de relaxare. Și știi că mă iubești, așa că hai să încercăm să ne întâlnim la mijloc. Îți respect dorința de a te odihni, dar respectă și tu dorința mea de a petrece timp cu familia. Putem merge la părinți mai târziu, spre seară, sau putem găsi o soluție care să împlinească ambele nevoi.”

Prin acest dialog, celălalt va percepe atitudinea respectivă ca pe o deschidere și un efort sincer de a găsi un echilibru între nevoile fiecăruia. Fiind tu primul care arăți flexibilitate și disponibilitate de a te